

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Β΄ Γυμνασίου

Θεματική ενότητα:

Θέατρο

Τίτλος:

«Στην οθόνη φως: σύγχρονο θέατρο για εφήβους»

MARIA NEZH

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σεναρία και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας λογοτεχνίας: Βασίλης Βασιλειάδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Στην οθόνη φως: σύγχρονο θέατρο για εφήβους

Δημιουργός

Μαρία Νέζη

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Λογοτεχνία

(Προτεινόμενη) Τάξη

Β΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Δεκέμβριος 2012

Διδακτική / θεματική ενότητα

Θέατρο

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Θεατρική Αγωγή

Χρονική διάρκεια

12 ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής, αίθουσα εκδηλώσεων σχολείου. Θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και η σχολική Βιβλιοθήκη, εφόσον διαθέτει τουλάχιστον έξι σταθμούς εργασίας.

II. Εικονικός χώρος: δικτυακή κοινότητα Wiki.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για να εφαρμοσθεί ικανοποιητικά το προτεινόμενο σενάριο προϋποθέτει:

- Θετική στάση εκ μέρους όχι μόνο του εκπαιδευτικού αλλά και γενικότερα της εκπαιδευτικής κοινότητας (διεύθυνση σχολείου, σύλλογος διδασκόντων, γονείς) απέναντι στις δυνατότητες για μεικτή μάθηση (blended learning) που προσφέρουν τα εργαλεία του Web 2.0.
- Δυνατότητα πρόσβασης στο Internet των μαθητών/τριών από το σπίτι τους.
- Ικανοποιητική γνώση των εργαλείων : Word, PowerPoint (ppt), Wiki¹.
- Κατάλληλος εξοπλισμός στην αίθουσα διδασκαλίας: σύστημα διαδραστικού πίνακα ή απλά ύπαρξη φορητού Η/Υ, βιντεοπροβολέα και πρόσβαση στο διαδίκτυο, έξι (6) τουλάχιστον φορητοί υπολογιστές.
- Οικονομική δυνατότητα αγοράς του βιβλίου του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη *Στην οθόνη φως* (Αθήνα: Το Ροδακίό, 2011).

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

—

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η διδακτική πρόταση που εισηγούμαστε αναπτύσσεται γύρω από την ανάγνωση ενός θεατρικού κειμένου ειδικά γραμμένου για εφήβους θεατές. Στόχος της αναγνωστικής άσκησης είναι η επαφή των μαθητών/τριών με τα χαρακτηριστικά της θεατρικής

---

¹ Ενδεχομένως και με προγράμματα ψηφιακής αφήγησης όπως το Movie Maker ή περιβάλλοντα κατασκευής αφίσας, όπως το <http://edu.glogster.com/>.

γραφής και η ανάπτυξη εκ μέρους τους δεξιοτήτων πρόσληψης του θεατρικού λόγου. Αφετηρία είναι ένα κείμενο σύγχρονο που πραγματεύεται ζητήματα που απασχολούν τους εφήβους χωρίς πρόθεση διδακτισμού. Η αναγνωστική διαδικασία συμπληρώνεται με την οργάνωση θεατρικής παράστασης, ενώ παράλληλα οι μαθητές/τριες διερευνούν τα χαρακτηριστικά του σύγχρονου θεάτρου για εφήβους.

Η μαθησιακή διαδικασία αναπτύσσεται τόσο στην αίθουσα διδασκαλίας όσο και στο περιβάλλον της διαδικτυακής κοινότητας Wiki, όπου μαθητές/τριες και εκπαιδευτικός μοιράζονται ιδέες και υλικό τόσο κατά τη διαδικασία της νοηματοδότησης του κειμένου όσο και κατά την προετοιμασία της θεατρικής παράστασης.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η εισαγωγή της θεατρικής παιδείας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης συνιστά επιδιωκόμενο στόχο του Νέου Σχολείου. Στο επιμορφωτικό υλικό για τις Τέχνες του Μείζονος Προγράμματος Επιμόρφωσης διαβάζουμε: «Ανάλογα με το επίπεδο και την ηλικία το θέατρο τροφοδοτεί τον άνθρωπο διαρκώς και ποικιλοτρόπως ως καλλιτεχνικό προϊόν, ως κοινωνική πράξη και ως τρόπος διακίνησης ιδεών. Δεν μπορεί να ιδωθεί παρά μόνο στην τρισδιάστατη υπόστασή του και πάντα στο χωροχρονικό πλαίσió του. Μερικές αξίες έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την εκπαίδευση και είναι γνωστό ότι στην καλλιέργειά τους αποσκοπούν όλες οι μέθοδοι που έχουν σχέση με το θέατρο. Αρχίζοντας από την Πρωτοβάθμια εκπαίδευση θα δούμε ότι το θέατρο ενισχύει και χτίζει σταδιακά τα παρακάτω στοιχεία: φαντασία, σκέψη (ανάλυση-σύνθεση), ομαδοσυνεργατικές διαδικασίες, ευαισθητοποίηση σε κοινωνικά θέματα, γνώση και έλεγχο του συναισθηματικού κόσμου, χρήση της προφορικότητας και γνώση του λόγου, αισθητική αντίληψη και καλλιτεχνική κλίση, ψυχαγωγία, ένταξη όλων των ιδιαίτερων/διαφορετικών ατόμων στο σύνολο. Σε ένα επόμενο

στάδιο/βαθμίδα (Γυμνάσιο-Λύκειο) μπορούμε να θεωρήσουμε πως το θέατρο ενισχύει και καλλιεργεί τη γνώση της ανθρώπινης φύσης, των κοινωνικών δομών, την κοινωνικοποίηση των εφήβων, την ενασχόληση με τους κώδικες της τέχνης αλλά και το επιστημονικό ενδιαφέρον» (Φραγκή 2012: 166).

Η διδακτική πρόταση που εισηγούμαστε κινείται εντός του πεδίου της Κριτικής Παιδαγωγικής και των Πολιτισμικών Σπουδών, καθώς επιδιώκει να ενδυναμώσει το πολιτισμικό κεφάλαιο των νεαρών αναγνωστών και την υποκειμενικότητά τους κατά τη νοηματοδότηση του θεατρικού κειμένου. Προτείνουμε μια ολιστική προσέγγιση του θεατρικού λόγου που αξιοποιεί ποικίλες πρακτικές (αυτοσχεδιασμός, δραματοποίηση, θεατρική παράσταση) προκειμένου οι έφηβοι να παρατηρήσουν κριτικά, να καλλιεργήσουν την αναλυτική τους σκέψη κατά τη διαδικασία της πρόσληψης, να εκφραστούν, να επικοινωνήσουν και εν τέλει να δημιουργήσουν το δικό τους κείμενο. Με τον όρο κείμενο σε αυτήν την περίπτωση δεν εκλαμβάνουμε απλά ένα κλειστό σύστημα γραπτών σημείων αλλά κάθε κοινωνική πράξη με νόημα, όπως στην περίπτωση μας, μια θεατρική παράσταση (Χοντολίδου 1999).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

Στο οπισθόφυλλο του βιβλίου του Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη (2011) *Στην οθόνη φως*, διαβάζουμε: «Η σκηνοθέτης και παιδοψυχίατρος Σοφία Βγενοπούλου, που έχει την ευθύνη της ομάδας GRASSHOPPER, ζήτησε από τον Βαγγέλη Χατζηγιαννίδη να γράψει, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ένα έργο που να μιλάει τη γλώσσα των νέων και να τους προβληματίζει αποφεύγοντας την παγίδα του διδακτισμού». Στόχος του εκπαιδευτικού σεναρίου που σχεδιάζουμε με άξονα την ανάγνωση του θεατρικού αυτού κειμένου είναι να προβληματίσουμε τους έφηβους-αναγνώστες όσον αφορά σε ηθικά διλήμματα που προκύπτουν σε ανύποπτο χρόνο στην καθημερινότητά όπως η *προστασία της ιδιωτικής ζωής, η παραβίαση των προσωπικών δεδομένων στην εποχή*

της αστραπιαίας μετάδοσης της πληροφορίας μέσω κοινωνικών δικτύων και ψηφιακών μέσων, η ανάληψη ρόλου και ευθύνης² και μέσα από διαδικασίες ενσυναίσθησης, χωρίς πρόθεση διδακτισμού, να διαμορφώσουν στάσεις απέναντι σε θέματα όπως ο έρωτας και η ιδιωτικότητα, η κοινωνική συμπεριφορά και η υπέρβαση της ατομικότητας, η απώλεια, ο σεβασμός προς τον εαυτό μας και τους άλλους³.

Γνώσεις για τη λογοτεχνία

Η ανάγνωση ενός ολόκληρου θεατρικού κειμένου αποβλέπει στο

- Να γνωρίσουν οι μαθητές το λογοτεχνικό είδος του θεατρικού κειμένου και να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τις συμβάσεις του.
- Να κατανοήσουν τη δομή του θεατρικού έργου.
- Να συγκρίνουν τον θεατρικό με τον αφηγηματικό λόγο και να είναι σε θέση να εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές.

Παράλληλα μέσα από δραστηριότητες διερευνητικής δραματοποίησης⁴ επιδιώκουμε οι νεαροί αναγνώστες να εξοικειωθούν με στοιχεία του θεάτρου όπως: το δραματικό περιβάλλον, οι ρόλοι, η εστίαση, η δραματική ένταση, ο χρόνος και ο χώρος, ο λόγος και η κίνηση του σώματος, τα σύμβολα, το νόημα, το οποίο είναι ο στόχος της όλης διαδικασίας⁵. Επιδίωξή μας είναι οι μαθητές να εξοικειωθούν όχι μόνο με τον θεατρικό λόγο αλλά και τη θεατρική πράξη μέσα από τη διαδικασία προετοιμασίας μιας παράστασης. Καθώς το θεατρικό κείμενο μετατρέπεται σε θεατρική πράξη επιδιώκουμε να ασκήσουμε τους μαθητές/τριες στο:

- να κατανοούν τις σκηνικές οδηγίες
- να συμπληρώνουν τα κενά απροσδιοριστίας του κειμένου ακολουθώντας τις συμβάσεις της θεατρικής φόρμας

² Διαμαντή 2011: 6.

³ Ιωαννίδης 2011: 7.

⁴ Παπαδόπουλος 2007.

⁵ Πρόγραμμα Σπουδών: 88.

- να προτείνουν διαφορετικές σκηνοθετικές εκδοχές
- να αιτιολογούν τις επιλογές τους.

Ο σχεδιασμός του σεναρίου προβλέπει οι μαθητές/τριες να έρθουν σε επαφή με κείμενα κριτικού λόγου για το θεατρικό έργο. Στόχος μας είναι:

- να γνωρίσουν το κειμενικό είδος της κριτικής
- να παραγάγουν κείμενα στα οποία τεκμηριωμένα θα εκθέτουν τις αξιολογικές τους κρίσεις για το έργο.

Τέλος, όσον αφορά στο εφηβικό θέατρο επιδιώκουμε οι μαθητές:

- να συγκεντρώσουν πληροφοριακό υλικό
- να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους για τη συγκεκριμένη κατηγορία
- να μετακινηθούν από νοητικά σχήματα που αμφισβητούν την παρουσία του θεάτρου στη νεανική κουλτούρα
- να διαμορφώσουν θετική στάση απέναντι στο θέατρο.

Γραμματισμοί

Το εκπαιδευτικό σενάριο που καταθέτουμε αναπτύσσεται με άξονα την άσκηση εκ μέρους των νεαρών αναγνωστών δεξιοτήτων πολιτισμικού γραμματισμού (Πασχαλίδης 1999). Εντός του πεδίου της Πολιτισμικής Ερμηνευτικής η αναγνωστική άσκηση κατά την πρόσληψη ενός θεατρικού κειμένου δεν επιδιώκει την αποκρυπτογράφηση του κρυμμένου νοήματος του κειμένου ούτε την αποκάλυψη των προθέσεων του δημιουργού του, αλλά ενδιαφέρεται για τις αναπαραστάσεις που ο αναγνώστης αναπαράγει κατά τη νοηματοδότησή του. Με απλά λόγια αυτό που μας ενδιαφέρει είναι οι μαθητές/τριες στο πλαίσιο της κοινότητας μάθησης να είναι σε θέση να απαντήσουν στο ερώτημα «τι λέει σε μένα το κείμενο;» «και γιατί μου λέει αυτό και όχι κάτι άλλο;» και «ποιοι είμαστε εμείς που το αντιλαμβανόμαστε έτσι;» και «πώς αλλιώς μπορεί να αναγνωσθεί και να αναπαρασταθεί;». Οι απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα απαιτούν διεργασίες αποστασιοποίησης, ενσυναίσθησης,

πολυπρισματικής θεώρησης, κριτικού αναστοχασμού, οι οποίες με τη σειρά τους εφοδιάζουν τους νεαρούς αναγνώστες με δεξιότητες κατανόησης και ερμηνείας όχι μόνο του κειμένου αλλά και του κόσμου.

Όσον αφορά λοιπόν στους γραμματισμούς επιδιώκουμε οι έφηβοι να είναι σε θέση:

- να διατυπώνουν ερμηνευτικές εκδοχές του κειμένου και να αναστοχάζονται πάνω σε αυτές τόσο στο φυσικό περιβάλλον της αίθουσας διδασκαλίας όσο και στο διαδικτυακό περιβάλλον της κοινότητας του Wiki
- να αναγνωρίζουν τους τρόπους με τους οποίους διαφορετικές μορφές τέχνης συναντιούνται στο συγκεκριμένο θεατρικό κείμενο
- να επικοινωνούν, να συνεργάζονται, να μοιράζονται ιδέες και υλικό, προκειμένου να φέρουν σε πέρας την κοινή αποστολή τους στη διαδικτυακή κοινότητα και όχι μόνο
- να μετακινούνται στη θέση του άλλου, προκειμένου να κατανοήσουν τον διαφορετικό τρόπο με τον οποίο νοηματοδοτεί το κείμενο
- να αναγνωρίζουν τα κοινωνικο-ιδεολογικά συμφραζόμενα των ποικίλων αναπαραστάσεων που αναδεικνύονται κατά την ανάγνωση του κειμένου στην κοινότητα.

Συνοψίζοντας θεωρούμε ότι η άσκηση των νεαρών αναγνωστών σε τέτοιου είδους δεξιότητες τους διευκολύνει στην αποκρυπτογράφηση και κατανόηση ποικίλων πολιτισμικών μορφών και αναπαραστάσεων και στη συσχέτισή τους με συγκεκριμένες κοινωνικές εμπειρίες και σχέσεις, πολιτισμικές αξίες και ανταγωνισμούς, στην απόκτηση δηλαδή δεξιοτήτων πολιτισμικού γραμματισμού (Πασχαλίδης 1999).

Διδακτικές πρακτικές

Στη φάση την *Πριν την Ανάγνωση* ο εκπαιδευτικός αξιοποιεί πολυμεσικό υλικό, στοχευμένες ερωτήσεις, καταιγισμό ιδεών, δραστηριότητες δημιουργικής γραφής,

προκειμένου να ενεργοποιήσει τον ορίζοντα προσδοκιών των νεαρών αναγνωστών και να τους ωθήσει σε διατύπωση υποθέσεων.

Στη φάση της *Ανάγνωσης* ο εκπαιδευτικός επιλέγει να εμπλέξει τους μαθητές/τριες σε δραστηριότητες ομαδοσυνεργατικού τύπου αξιοποιώντας και το περιβάλλον ασύγχρονης επικοινωνίας και συνεργατικής γραφής Wiki. Η δικτυακή κοινότητα που συγκροτείται γίνεται ύστερα από συγκατάθεση των μαθητών/τριών. Είναι δε οι μαθητές/τριες που προτείνουν ονόματα για την κοινότητά τους και όχι ο εκπαιδευτικός που επιβάλλει τη δική του επιλογή. Με αυτόν τον τρόπο οικοδομούνται σχέσεις εμπιστοσύνης ανάμεσα στα μέλη της κοινότητας και οι εκπαιδευόμενοι μετατοπίζονται σταδιακά σε πιο υπεύθυνους ρόλους στη διαδικασία της μάθησής τους. Επιπλέον, σε συνθήκες μεικτής μάθησης (blended learning) η αναγνωστική διαδικασία εμπλαισιώνεται, καθώς αναπτύσσεται γύρω από την επίλυση ενός αυθεντικού προβλήματος: την προετοιμασία μιας θεατρικής παράστασης (problem based learning). Οι μαθητές/τριες συμμετέχουν μέσα από συγκεκριμένους ρόλους που αναδεικνύουν τον πολυσύνθετο χαρακτήρα της θεατρικής πράξης, ενώ παράλληλα επιτρέπουν την πολυπρισματική προσέγγιση του κειμένου.

Το project ως διδακτική πρακτική επιλέγεται και για τη φάση τη *Μετά την Ανάγνωση*. Σε αυτήν τη φάση η οικοδόμηση της γνώσης γίνεται με τρόπο διερευνητικό, καθώς οι μαθητές/τριες αναλαμβάνουν μια μικρή έρευνα σχετικά με τα χαρακτηριστικά του θεάτρου για εφήβους. Οι νεαροί ερευνητές επιλέγουν τη μορφή στην οποία θα καταθέσουν το προϊόν της δουλειάς τους. Συνοψίζοντας επισημαίνουμε ότι το συγκεκριμένο σενάριο εστιάζει σε συμμετοχικού τύπου διδακτικές πρακτικές, ενώ για τον εκπαιδευτικό επιφυλάσσει τον ρόλο συντονιστή/διευκολυντή στην όλη διαδικασία.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία της πρότασής μας στάθηκε η θετική εμπειρία μας από την παρακολούθηση της θεατρικής παράστασης «Στην οθόνη φως» από την ομάδα GRASSHOPPER στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση τη σχολική χρονιά 2011-2012. Η θερμή ανταπόκριση των νεαρών θεατών τόσο στο θέμα του έργου όσο και στην αισθητική του αναπαράσταση λειτούργησε παρωθητικά στην ενασχόλησή μας με ένα σύγχρονο θεατρικό κείμενο για εφήβους. Παράλληλα διαπιστώνουμε ότι αναπτύσσεται μια νέα τάση στις θεατρικές σκηνές του τόπου μας: η στροφή προς το εφηβικό θεατρικό κοινό. Πρόκειται για ένα δύσκολο κοινό, χαρακτηριστικό του οποίου είναι η αμηχανία (στην καλύτερη περίπτωση) απέναντι στο θεατρικό φαινόμενο. Πρόκειται για αμηχανία που μάλλον αναπαράγεται από έτοιμα νοητικά σχήματα και αναπαραστάσεις σχετικά με τα πολιτισμικά χαρακτηριστικά της θεατρικής πράξης που προβάλλουν οι έφηβοι.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το συγκεκριμένο σενάριο εντάσσεται στην ενότητα «Θέατρο», την τρίτη (3^η) θεματική ενότητα της Λογοτεχνίας για τη Β΄ Γυμνασίου ([Νέο Πιλοτικό Πρόγραμμα Σπουδών](#)).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στην περίπτωσή μας το διαδίκτυο αξιοποιείται προς δύο κατευθύνσεις: α) ενίσχυσης της διερευνητικής μάθησης μέσα από την αναζήτηση και επεξεργασία πληροφοριακού υλικού στο διαδίκτυο (Web), β) ανάπτυξης συνεργατικής κουλτούρας διαμοιρασμού και αλληλεπίδρασης στην κοινότητα μάθησης. Το Web 2.0 με τα συνεργατικά περιβάλλοντα που παρέχει λειτουργεί ως εν δυνάμει κοινότητα μάθησης καταργώντας τους χωροχρονικούς περιορισμούς της επικοινωνίας.

Όσον αφορά δραστηριότητες δημιουργικής γραφής η αξιοποίηση λογισμικών γενικής χρήσης και ψηφιακών κόμικς επιλέγεται για να διευκολύνει τους νεαρούς δημιουργούς να συνειδητοποιήσουν στην πράξη τον δυναμικό χαρακτήρα στη διαδικασία της γραφής και τον τρόπο που οι Νέες Τεχνολογίες επηρεάζουν τη σχέση πομπού-δέκτη.

Κείμενα

Βαγγέλης Χατζηγιαννίδης, *Στην οθόνη φως*. Αθήνα: Το Ροδακίό, 2011.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Α' φάση-Πριν την ανάγνωση (2 ώρες)

Στην αίθουσα διδασκαλίας ο εκπαιδευτικός με αφετηρία τη φωτογραφία που συνοδεύει το [πρόγραμμα](#) για τη θεατρική παράσταση «Στην οθόνη φως» στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών διερευνά τις ανταποκρίσεις των μαθητών/τριών με στοχευμένες ερωτήσεις.

Τι βλέπετε στη φωτογραφία; Ποια χρώματα κυριαρχούν; Τι εντύπωση σας προκαλούν; Ανταποκρίνεται η φωτογραφία στον τίτλο της θεατρικής παράστασης; Σας δίνει κάποια πληροφορία σχετικά με το θέμα του θεατρικού έργου; Γιατί νομίζετε ότι έχει επιλεγεί αυτή η φωτογραφία στο πρόγραμμα; Ποιες προσδοκίες σας δημιουργεί;

Στη συνέχεια προβάλλει το [τρέιλερ](#) της παράστασης. Καλεί τους μαθητές/τριες αυθόρμητα να γράψουν στον πίνακα⁶ τις ιδέες που τους έρχονται στο νου σχετικά με την υπόθεση του θεατρικού έργου βλέποντας το συγκεκριμένο video (*καταιγισμός ιδεών*). Σε αυτήν τη φάση ο εκπαιδευτικός με αυτές τις διδακτικές πρακτικές επιδιώκει να ενεργοποιήσει τις ανταποκρίσεις των παιδιών, να τα παρωθήσει να διατυπώσουν υποθέσεις σχετικά με το θέμα της θεατρικής παράστασης και να

---

⁶ Εφόσον έχει στη διάθεσή του διαδραστικό πίνακα, έχει τη δυνατότητα να αποθηκεύσει το στιγμιότυπο και να το επαναπροβάλει μετά το πέρας της αναγνωστικής διαδικασίας, προκειμένου η κοινότητα να αναστοχαστεί τις αρχικές της προσδοκίες και υποθέσεις.

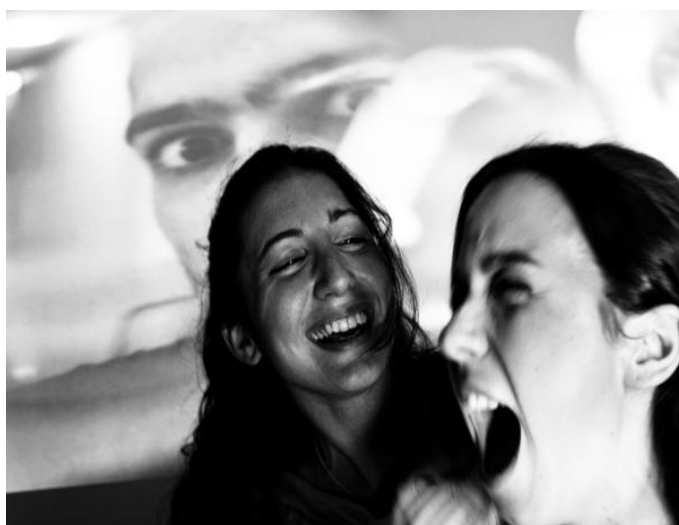

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

διεγείρει τις προσδοκίες τους για τη συνέχεια. Η μαθησιακή διαδικασία αναπτύσσεται με την παρουσίαση φωτογραφικού υλικού (<http://www.sgt.gr/gr/programme/event/418>).

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

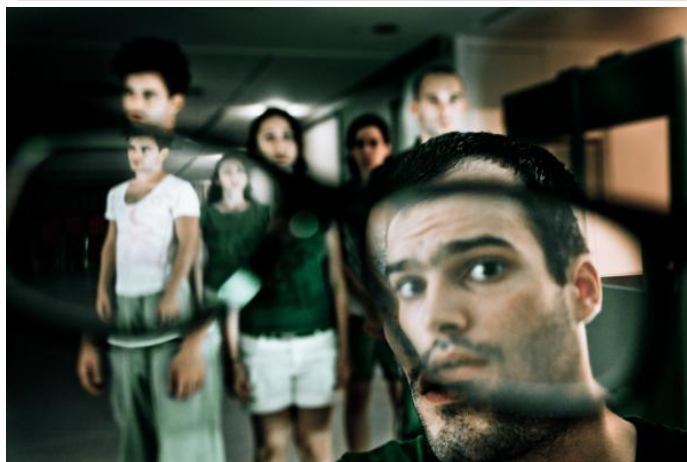

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ο εκπαιδευτικός καλεί τους μαθητές/τριες να επιλέξουν μια φωτογραφία και να δημιουργήσουν μια ιστορία. Ανάλογα με τις επιλογές τους διαμορφώνονται έξι ομάδες των τριών ή τεσσάρων ατόμων⁷. Εάν υπάρχει διαθεσιμότητα φορητών υπολογιστών, τότε οι ομάδες εργάζονται στην αίθουσα διδασκαλίας. Διαφορετικά κατά τη δεύτερη (2^η) διδακτική ώρα οι μαθητές/τριες μετακινούνται είτε στο εργαστήριο Πληροφορικής είτε στη σχολική Βιβλιοθήκη, εφόσον η τελευταία διαθέτει επαρκή αριθμό σταθμών εργασίας. Οι μαθητές/τριες στις ομάδες τους ακολουθώντας τις οδηγίες του Φύλλου Εργασίας ([Φύλλο Εργασίας 1](#)) παράγουν αφηγηματικό λόγο, ενώ παράλληλα ασκούνται σε δεξιότητες οπτικού γραμματισμού.

Η προαναγνωστική φάση ολοκληρώνεται με την παρουσίαση των αφηγήσεων των παιδιών. Οι ερμηνευτικές εκδοχές της φωτογραφίας από τις ομάδες αναδεικνύουν τον ρόλο του αναγνώστη στη νοηματοδότηση του κειμένου και ο διάλογος που αναπτύσσεται στην κοινότητα αποκαλύπτει ότι η διαδικασία της νοηματοδότησης του κειμένου είναι διαδικασία διαπραγμάτευσης και όχι αποκρυπτογράφησης του κρυμμένου νοήματος ή επιβολής της μίας, ορθής και αυθεντικής ερμηνείας.

Ο εκπαιδευτικός εξηγεί στους νεαρούς αναγνώστες ότι η διαδικασία της νοηματοδότησης του θεατρικού κειμένου που θα αναγνώσουν απαιτεί την

⁷ Σε περίπτωση που κάποια ομάδα είναι πολυπληθής, για παράδειγμα έξι (6) παιδιά, καλό είναι να χωριστεί. Δεν πειράζει δύο ομάδες να πραγματευτούν το ίδιο υλικό.

επικοινωνία και την αλληλεπίδραση και εκτός του φυσικού χώρου της αίθουσας. Ζητά τη συγκατάθεσή τους για να προχωρήσει στη δημιουργία μιας δικτυακής κοινότητας Wiki και τους καλεί να καταθέσουν ιδέες για το όνομα του Wiki.

Β' φάση-Κατά την ανάγνωση (7 ώρες)

Η φάση αυτή αναπτύσσεται σε επτά (7) ώρες: τις τέσσερις (4) πρώτες ώρες στην αίθουσα διδασκαλίας πραγματοποιείται η ανάγνωση του κειμένου στην ολομέλεια, ενώ οι τρεις (3) επόμενες ώρες αφιερώνονται στην εργασία των ομάδων για την προετοιμασία της παράστασης. Κατά τη διάρκεια τόσο της ανάγνωσης όσο και της προετοιμασίας αξιοποιείται και το περιβάλλον Wiki που επιτρέπει την ασύγχρονη επικοινωνία, τη συνεργατική παραγωγή λόγου, τον διαμοιρασμό του υλικού, την ανάδειξη της ατομικής συμβολής στη συλλογική προσπάθεια.

1^ο διδακτικό δίωρο

Για τη δημιουργία κατάλληλης ατμόσφαιρας καλό είναι οι θέσεις των μαθητών/τριών στην αίθουσα διδασκαλίας να τοποθετηθούν σε έναν μεγάλο κύκλο. Τα θρανία απομακρύνονται, το ίδιο και η έδρα του εκπαιδευτικού. Ως μουσική υπόκρουση επιλέγεται το τραγούδι "Momo" του ελληνικού συγκροτήματος Kill the Cat που ακούγεται στην παράσταση (<http://www.youtube.com/watch?v=xiMRRo98GJI>)⁸.

Ο εκπαιδευτικός καλεί εθελοντές αναγνώστες για κάθε σκηνή. Ο ίδιος αναγιγνώσκει τα σημεία με τις σκηνικές οδηγίες. Το πρώτο διδακτικό δίωρο γίνεται ανάγνωση των εννέα (9) πρώτων σκηνών του έργου. Η αναγνωστική διαδικασία σε αυτήν τη φάση ολοκληρώνεται, καθώς ο εκπαιδευτικός ζητά από τους νεαρούς αναγνώστες με συντομία να αναδιηγηθούν τα βασικά σημεία της ιστορίας ακολουθώντας το διάγραμμα: *τόπος, χρόνος, πρόσωπα, αρχική κατάσταση, πρόβλημα,*

---

⁸ Δεν προβάλλεται το video, γιατί σε αυτήν την περίπτωση επιβάλλεται μια έτοιμη νοηματοδότηση του κειμένου στους μαθητές/τριες και στόχος σε αυτήν τη φάση δεν είναι η διαπραγμάτευση του νοήματος αλλά η διαμόρφωση κατάλληλου συγκινησιακού κλίματος, προκειμένου να γίνει η ανάγνωση.

δράση, αποτέλεσμα της δράσης, λύση του προβλήματος. Το ερώτημα που τους θέτει είναι: *Τι νομίζετε ότι θα συμβεί στη συνέχεια;* Πρόκειται για δραστηριότητα που αναθέτει να φέρουν σε πέρας στο περιβάλλον του Wiki και την οποία μπορούν να αναλάβουν είτε ατομικά είτε σε μικρές ομάδες. Οι μαθητές/τριες δανείζονται είτε τη φόρμα της θεατρικής γραφής είτε τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της αφήγησης για να αναπτύξουν την πλοκή του έργου σύμφωνα με τις προσδοκίες τους. Με αυτόν τον τρόπο η αναγνωστική κοινότητα εξοικειώνεται σταδιακά με τα γνωρίσματα κάθε κειμενικού είδους. Σε αυτήν τη φάση ο εκπαιδευτικός διανέμει και τους προσωπικούς κωδικούς πρόσβασης στο Wiki. Η κοινότητα δεσμεύεται να μην διαβάσει κανείς τη συνέχεια του θεατρικού κειμένου, προκειμένου αυθόρμητα να κατατεθούν οι προσδοκίες για τη συνέχεια της πλοκής.

2^ο διδακτικό δίωρο

Κατά τη διάρκεια της εβδομάδας που μεσολαβεί ανάμεσα στα δύο διδακτικά δίωρα η επικοινωνία ανάμεσα στα μέλη της αναγνωστικής κοινότητας αναμένεται να γίνεται ασύγχρονα στο πλαίσιο του Wiki. Οι προσδοκίες των νεαρών αναγνωστών, ατομικά ή σε ομάδες, κατατίθενται και σχολιάζονται στο Wiki. Σε αυτό το περιβάλλον ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει τους μαθητές/τριες να εκφέρουν γνώμη, ενώ σε κάθε περίπτωση υπενθυμίζει τις αρχές που διέπουν την επικοινωνία: σεβασμός στη γνώμη του άλλου, ανοχή στη διαφορετική άποψη, αντιπαράθεση με επιχειρήματα.

Στην αίθουσα διδασκαλίας ολοκληρώνεται η ανάγνωση του θεατρικού κειμένου. Οι μαθητές/τριες αναγνώστες εναλλάσσονται στους ρόλους, ενώ ο εκπαιδευτικός διαβάζει τις σκηνικές οδηγίες. Η αναγνωστική διαδικασία ολοκληρώνεται με το ερώτημα προς τους μαθητές/τριες: *Πώς σας φάνηκε το κείμενο; Τι σας άρεσε και τι θα αλλάζατε;* Το ερώτημα ως θέμα συζήτησης ανοίγει και στο Wiki και οι μαθητές/τριες καλούνται να ανταποκριθούν.

3^ο διδακτικό δίωρο

Σε αυτήν τη φάση η αναγνωστική περιπέτεια αναπτύσσεται ως project. Το αυθεντικό πρόβλημα που έχουν να αντιμετωπίσουν οι μαθητές/τριες είναι η προετοιμασία της θεατρικής αναπαράστασης του κειμένου. Ο εκπαιδευτικός προβάλλει το [Πρόγραμμα](#) της παράστασης και ζητά από τα παιδιά να προσέξουν πόσοι άνθρωποι συνεργάζονται και σε ποιον τομέα, προκειμένου να οργανωθεί η θεατρική παράσταση. Ζητούμενο είναι οι μαθητές/τριες να συνειδητοποιήσουν ότι η θεατρική πράξη απαιτεί συλλογική προσπάθεια. Για να φέρουν σε πέρας την αποστολή τους αναλαμβάνουν ρόλους: σκηνοθέτες, ηθοποιοί, σκηνογράφοι/ενδυματολόγοι, φροντιστές ήχου/μουσικής επένδυσης/τεχνολογικής υποστήριξης, υπεύθυνοι προβολής και δημοσίων σχέσεων. Επεξεργάζονται το κείμενο ως προς συγκεκριμένους άξονες σύμφωνα με τις οδηγίες Φύλλου Εργασίας, διαφορετικού για κάθε ομάδα ([Φύλλο Εργασίας 2α](#), [2β](#), [2γ](#), [2δ](#), [2ε](#)). Η δραστηριότητα των ομάδων εργασίας αναπτύσσεται τόσο στην αίθουσα διδασκαλίας όσο και στο περιβάλλον της δικτυακής κοινότητας του Wiki. Καθίσταται προφανές ότι η χωροταξία της αίθουσας αναμορφώνεται προκειμένου να εξυπηρετήσει τις ανάγκες συνεργασίας των ομάδων.

4^ο διδακτικό δίωρο (7^η διδακτική ώρα)

Στη διάρκεια αυτής της ώρας οι ομάδες καταθέτουν στην ολομέλεια τις προτάσεις τους⁹. Μέσα από την αντιπαράθεση και τον διάλογο οι ποικίλες ερμηνευτικές εκδοχές συνθέτουν το νόημα του κειμένου, το οποίο συγκροτείται μέσα από διαπραγμάτευση και φέρει τη σφραγίδα της πολιτισμικής εμπειρίας της ιστορικοκοινωνικά προσδιορισμένης κοινότητας που το παρήγαγε, είναι δε ανοιχτό σε μελλοντικές αναθεωρήσεις.

---

⁹ Η προετοιμασία της θεατρικής παράστασης δεν εξαντλείται σε αυτό το χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτού του εκπαιδευτικού σεναρίου τίθενται οι άξονες της ερμηνευτικής προσέγγισης του θεατρικού κειμένου. Η διαδικασία της προετοιμασίας της θεατρικής παράστασης μπορεί να αναπτυχθεί στο πλαίσιο μη τυπικών μορφών γραμματισμού. Το περιβάλλον του Wiki εξακολουθεί να υποστηρίζει την όλη προσπάθεια.

Γ' φάση-Μετά την ανάγνωση (1 ώρα).

8^η διδακτική ώρα

Εφόσον πρόκειται για συνεχόμενο δίωρο, η 8^η διδακτική ώρα διατίθεται για τη φάση *Μετά την ανάγνωση*. Σε αυτήν τη φάση οι μαθητές/τριες εργάζονται ως ερευνητές στο εργαστήριο της Πληροφορικής¹⁰ και διερευνούν τις τάσεις που χαρακτηρίζουν το θέατρο για εφήβους. Συγκεντρώνουν και επεξεργάζονται διαδικτυακό πληροφοριακό υλικό. Το τελικό προϊόν της έρευνάς τους μπορεί να έχει τη μορφή δημοσιογραφικού άρθρου με θέμα το θέατρο για εφήβους ή τη μορφή παρουσίασης σε προσχεδιασμένο προφορικό λόγο. Επίσης μπορεί να είναι διαφημιστικό μήνυμα ή αφίσα που να απευθύνεται στους έφηβους θεατές και να τους παρωθεί να παρακολουθήσουν θέατρο¹¹.

5^ο διδακτικό δίωρο

Οι νεαροί ερευνητές παρουσιάζουν τα ευρήματα της έρευνάς τους και αποτιμούν τη μαθησιακή διαδικασία και τη συμμετοχή τους σε αυτή. Για τον σκοπό αυτό συμπληρώνουν Δελτίο Αυτοξιολόγησης:

---

¹⁰ Η Βιβλιοθήκη του σχολείου, εφόσον διαθέτει επαρκή αριθμό σταθμών εργασίας, προσφέρεται εξίσου σε αυτήν τη φάση.

¹¹ Οι νεαροί ερευνητές ακολουθούν οδηγίες Φύλλου Εργασίας ([Φύλλο Εργασίας 3](#)).

Δελτίο αυτοαξιολόγησης

Όνοματεπώνυμο:

Τμήμα:

Τίτλος εργασίας:

Μέλη ομάδας:

Εισαγωγή

Τώρα που ολοκληρώθηκε η εργασία, καλό είναι να αναστοχαστείς σχετικά με το πώς πήγε η συνεργασία, ποιες δυσκολίες συνάντησες, τι τελικά έμαθες.

Αποστολή

Αποστολή σου είναι να συμπληρώσεις με ειλικρίνεια αυτό το δελτίο.

Διαδικασία

Προσπάθησε να απαντήσεις με ειλικρίνεια στα ακόλουθα ερωτήματα:

- Ποιο ήταν το πιο εύκολο στη συνεργασία με την ομάδα: Η επιλογή του υλικού, το μοίρασμα του υλικού ανάμεσά σας, η συγγραφή της εργασίας, η λήψη αποφάσεων, ο διαμοιρασμός αρμοδιοτήτων ανάμεσά σας, κάτι άλλο/α;
- Τι σε δυσκόλεψε στη συνεργασία: η έλλειψη επικοινωνίας, η απόσταση, η επιμονή η δική σου ή κάποιου άλλου στην ομάδα πάνω σε κάποιο θέμα, η ανευθυνότητα η δική σου ή κάποιου άλλου στην ομάδα, η ανάληψη πολλών ευθυνών εκ μέρους σου, κάτι άλλο;
- Τι σε δυσκόλεψε στην εργασία: δεν κατάλαβες ποιο πρέπει να είναι το προϊόν της εργασίας, δεν είχες ικανοποιητικές οδηγίες από τον καθηγητή σου, δεν βρήκες κατάλληλο υλικό στο διαδίκτυο, κάτι άλλο;
- Τι νομίζεις ότι έμαθες από αυτήν την εργασία τόσο σε επίπεδο γνώσεων όσο και σε επίπεδο δεξιοτήτων;
- Τι θα άλλαζες στην εργασία σου ή στον τρόπο δουλειάς σου στην ομάδα για να είναι καλύτερη;

Αξιολόγηση

Η ενεργοποίηση των μαθητών/τριών στη μαθησιακή διαδικασία και η εξοικείωσή τους με τον θεατρικό λόγο είναι το ζητούμενο σε κάθε δραστηριότητα που προβλέπει ο σχεδιασμός του σεναρίου.

Στην αίθουσα διδασκαλίας/εργαστήριο Πληροφορικής ο εκπαιδευτικός αξιολογεί τη μαθησιακή διαδικασία με βάση τις παρατηρήσεις του για τον βαθμό συγκέντρωσης, επικοινωνίας και συνεργασίας των παιδιών. Στο περιβάλλον ασύγχρονης επικοινωνίας Wiki το ιστορικό της σελίδας, η ποιότητα και η ποσότητα των σχολίων αναδεικνύουν τον βαθμό ενεργοποίησης των μαθητών/τριών και την ατομική τους συμβολή στη συλλογική προσπάθεια.

Παράλληλα τα Φύλλα Εργασίας περιλαμβάνουν εξ αρχής και τα κριτήρια αξιολόγησης της δουλειάς των ομάδων, έτσι ώστε οι μαθητές/τριες να είναι σε θέση να αναστοχάζονται τον τρόπο δουλειάς τους και να αυτο-αξιολογούνται ως προς την ποιότητα της εργασίας τους.

Τέλος, προκειμένου να εξοικειώσει τους μαθητές/τριες με διεργασίες αναστοχασμού και αυτοαξιολόγησης σχετικά με την ατομική παρουσία και συνεισφορά τους στην ομάδα, ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει, σε διάφορες φάσεις της μαθησιακής διαδικασίας, ρουμπρίκες διαβαθμισμένων κριτηρίων, όπως αυτήν που καταθέτουμε:

ΦΥΛΛΟ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Όνοματεπώνυμο:.....

Υπογράμμισε ό,τι θεωρείς ότι ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα

Συνεργασία - Επικοινωνία στην ομάδα	Πολύ καλή: με τους συμμαθητές μου ανταλλάσσω απόψεις και βρίσκουμε με τη συζήτηση κοινά αποδεκτή λύση για τις διαφωνίες μας	Καλή: με τους συμμαθητές μου ανταλλάσσω απόψεις αλλά συνήθως υποχωρώ εγώ όταν διαφωνούμε σε κάτι	Μέτρια: Δεν μπορώ να συνεργαστώ με την ομάδα μου στα περισσότερα θέματα, διαφωνούμε σχεδόν σε όλα και δεν μπορούμε να βρούμε ικανοποιητική λύση στις διαφορές μας
Συνεισφορά στην κοινή προσπάθεια	Πολύ μεγάλη: «κατεβάζω» ιδέες, παίρνω πρωτοβουλίες, δίνω λύσεις σε προβλήματα, συμβιβάζω τις διαφορές, φροντίζω για την εμφάνιση της εργασίας μας, προσέχω τον χρόνο και συντονίζω τους άλλους, καθοδηγώ σύμφωνα με τις οδηγίες του φύλλου εργασίας	Μεγάλη: έχω καλές ιδέες, ακούω τις προτάσεις των άλλων και τις συμπληρώνω με δικές μου, δεν επιμένω στη δική μου πρόταση, αναλαμβάνω με χαρά όποιο καθήκον μου αναθέσει η ομάδα, συμμετέχω στη λήψη αποφάσεων, είμαι συγκεντρωμένος/η στο έργο και δεν ενοχλώ τους άλλους	Μέτρια: Δε μου έρχονται ιδέες, ακολουθώ τις προτάσεις των άλλων, συχνά αφαιρούμαι στην εκτέλεση της εργασίας μου, λέω συχνά άσχετα πράγματα με το θέμα της εργασίας μας και διασκεδάζω ή ενοχλώ τους συμμαθητές μου, δεν ενδιαφέρομαι τόσο για το αποτέλεσμα της εργασίας αλλά κυρίως να περάσω καλά

Κάτι άλλο που έχω να συμπληρώσω σχετικά με το ρόλο μου στην ομάδα εργασίας:

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο Εργασίας 1

Ας φτιάξουμε μια ιστορία....

Οδηγίες προς επίδοξους συγγραφείς

Παρατηρώντας τη φωτογραφία που επιλέξατε, δώστε προσοχή στα πρόσωπα και στον χώρο.

Πόσα πρόσωπα εμφανίζονται;

Τι φύλου είναι;

Έχουν κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό στην εμφάνισή τους; Ποιο είναι αυτό;

Υπάρχει κάτι ιδιαίτερο στο βλέμμα ή στη στάση του σώματός τους;

Ποιες σκέψεις σας έρχονται αυθόρμητα βλέποντας αυτά τα πρόσωπα;

Τι εντύπωση σας κάνουν καθένα χωριστά;

Αναγνωρίζετε κάποιου είδους σχέση ανάμεσα στα εικονιζόμενα πρόσωπα; Ποια μπορεί να είναι αυτή;

Ποια στοιχεία στη φωτογραφία σας ωθούν στην υπόθεση που κάνατε;

Ποιος είναι ο χώρος που κινούνται τα πρόσωπα;

Υπάρχει κάτι ιδιαίτερο στο σκηνικό; Ποιο είναι αυτό;

Οι απαντήσεις σε αυτά τα ερωτήματα θα σας βοηθήσουν να «χτίσετε» τους χαρακτήρες και το σκηνικό της ιστορίας σας.

Με βάση αυτό το υλικό βάλτε τη φαντασία σας να δουλέψει....

Θυμηθείτε ότι μια ιστορία γίνεται γοητευτική, όταν τα πρόσωπα αναλαμβάνουν δράση προκειμένου να λύσουν ένα πρόβλημά τους ή να ικανοποιήσουν μια επιθυμία τους. Στην προσπάθειά τους αυτή συναντούν αντιπάλους αλλά και βοηθούς, έχουν περιπέτειες, περνούν δοκιμασίες και στο τέλος μπορεί να τα καταφέρουν μπορεί και όχι.

Τι νομίζετε ότι συμβαίνει στη φωτογραφία σας;

Προσπαθήστε να αφηγηθείτε την ιστορία της φωτογραφίας αξιοποιώντας και κάποια μικρά μυστικά που θα κερδίσουν τους ακροατές/αναγνώστες σας: διαλόγους, περιγραφές, αναδρομές στο παρελθόν ή προλήψεις στο μέλλον, εκφραστικά μέσα (επίθετα, μεταφορές, παρομοιώσεις, αντιθέσεις κ.α.).

Είστε έτοιμοι!!!! Κάθε επιτυχία!!!

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φύλλο Εργασίας 2

Εισαγωγή

Η ανάγνωση του θεατρικού κειμένου ολοκληρώθηκε και έφθασε η ώρα της θεατρικής πράξης.

Αποστολή

Αποστολή μας είναι να οργανώσουμε την παράσταση του συγκεκριμένου θεατρικού έργου. Στο τέλος της σχολικής χρονιάς θα παρουσιάσουμε τη δουλειά μας στο σύνολο της σχολικής κοινότητας.

Διαδικασία

Η δημιουργία μιας θεατρικής παράστασης είναι προϊόν συλλογικής δουλειάς. Όπως διαπιστώνουμε και στο Πρόγραμμα της συγκεκριμένης θεατρικής παράστασης (<http://www.sgt.gr/gr/programme/event/418>) ο σκηνοθέτης συνεργάζεται με τους ηθοποιούς, τον σκηνογράφο και τον ενδυματολόγο, τους φροντιστές ήχου/μουσικής επένδυσης/τεχνολογικής υποστήριξης, ενώ υπεύθυνοι προβολής και δημοσίων σχέσεων υποστηρίζουν το σύνολο της προσπάθειας.

Για να φέρουμε σε πέρας την αποστολή μας επιλέγουμε κάποιον από τους ρόλους και διαμορφώνουμε την ομάδα μας.

Κάθε ομάδα φτιάχνει τη σελίδα της στο Wiki και μοιράζεται τις σκέψεις και τις ιδέες της μεταξύ της αλλά και με τα μέλη των άλλων ομάδων. Καλό είναι κάποιος από τα μέλη της ομάδας να αναλάβει τον ρόλο του συντονιστή.

Για να ανταποκριθούμε στον ρόλο μας διαβάζουμε με προσοχή τις οδηγίες που υποστηρίζουν τη δουλειά κάθε ομάδας.

Αξιολόγηση

Η συμμετοχή μας στην κοινή προσπάθεια, όπως αποτυπώνεται μέσα από την ποιότητα και την ποσότητα των παρεμβάσεων μας στο Wiki, συνιστά έναν δείκτη αξιολόγησης.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Φύλλο Εργασίας 2α

Σκηνοθέτες

Ο σκηνοθέτης είναι ο οραματιστής και ο οργανωτής μιας παράστασης. Συνεπώς η ομάδα σας πρέπει να διαχειριστεί πολλά θέματα.

Ας ξεκινήσουμε με το όραμα!

Διαβάστε με προσοχή το θεατρικό κείμενο και προσπαθήστε να αναγνωρίσετε τους βασικούς άξονες που διατρέχουν το έργο. Ποια θέματα προβληματισμού θίγει ο συγγραφέας; Καταγράψτε τα με τη μορφή τίτλων.

Στη συνέχεια προσπαθήστε με τη μορφή άστρου να αποδώσετε τη σχέση που νομίζετε ότι συνδέει τα επιμέρους θέματα. Στο κέντρο του άστρου τοποθετείτε όποιο θέμα θεωρείτε πιο σημαντικό και στις ακτίνες του άστρου τα υπόλοιπα. Για τη δουλειά αυτή χρησιμοποιείτε τους τίτλους που δώσατε πρωτότερα.

Μπορείτε να φτιάξετε πολλά άστρα και να συζητήσετε στην ομάδα σας τις διαφορετικές εκδοχές σας. Στα σχόλια του Wiki μπορείτε να καταθέτετε τα επιχειρήματα που υποστηρίζουν τις επιλογές σας. Να θυμάστε ότι όλες οι φωνές πρέπει να ακούγονται στην ομάδα.

Ανάλογα με τις προηγούμενες επιλογές σας αποφασίζετε τη σκηνοθετική γραμμή που θα ακολουθήσετε σχετικά με τη διάσταση του κειμένου που θέλετε να αναδείξετε. Σε μια παράγραφο με αιτιολόγηση μάς την παρουσιάζετε.

Διαβάστε με προσοχή τις σκηνικές οδηγίες που συνοδεύουν κάθε σκηνή. Σχεδιάστε με τη μορφή story board το στήσιμο κάθε σκηνής, δηλαδή πώς θα μπαίνουν, πώς θα στέκονται οι ηθοποιοί στον χώρο, κάτι ιδιαίτερο στο βλέμμα ή στη στάση του σώματός τους που θέλετε να προβάλετε, κάποιο αντικείμενο που θεωρείτε σημαντικό να αναδείξετε. Για να διαμορφώσετε τα καρέ κάθε σκηνής μπορείτε να

αξιοποιήσετε και λογισμικό ψηφιακών κόμικς. Αυτή η δουλειά θα σας βοηθήσει να καθοδηγήσετε αποτελεσματικά τους ηθοποιούς σας κατά τις πρόβες.

Για να οργανώσετε την παράσταση, είναι καιρός να συνεργαστείτε και με τις άλλες ομάδες!!!! Αξιοποιήστε το περιβάλλον του Wiki για την ανταλλαγή απόψεων.

Με τους ηθοποιούς μοιραστείτε τις σκέψεις σας σχετικά με τα ερωτήματα: Πώς φαντάζεστε τους ήρωες; Ποια στοιχεία του χαρακτήρα τους θέλετε να αναδείξετε; Ποιος είναι ο ρόλος καθενός στην εξέλιξη της πλοκής;

Με τους σκηνογράφους/ενδυματολόγους συζητήστε σχετικά με τα σκηνικά και τα κουστούμια των ηθοποιών. Τι είδους αναπαράσταση του χώρου θέλετε να κάνετε, ρεαλιστική ή αφαιρετική; Ποια αντικείμενα θέλετε να φωτίσετε; Πώς φαντάζεστε το ενδυματολογικό στυλ των προσώπων ανάλογα με τα στοιχεία της προσωπικότητάς τους που θέλετε να αναδείξετε;

Με τους φροντιστές ήχου/μουσικής επένδυσης/τεχνολογικής υποστήριξης μοιραστείτε τις ιδέες σας σχετικά με το ύφος της μουσικής επένδυσης σε συνδυασμό με ήχους που νομίζετε ότι σε κάθε σκηνή υποστηρίζουν καλύτερα τη σκηνοθετική γραμμή που ακολουθείτε.

Τέλος, με τους υπεύθυνους προβολής και δημοσίων σχέσεων καλό είναι να ανταλλάξετε ιδέες σχετικά με τη διαφημιστική αφίσα και το πρόγραμμα της παράστασης. Για τον σχεδιασμό τους πρέπει να λάβετε υπόψη τους παράγοντες επικοινωνίας: το μήνυμα, τους αποδέκτες, τον κώδικα και το μέσο επικοινωνίας.

Κάθε επιτυχία στην αποστολή σας!!!

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Φύλλο Εργασίας 2β

Ηθοποιοί

Ο ηθοποιός είναι ο επαγγελματίας της σκηνικής τέχνης. Αυτός που ξεκινώντας από τον ρόλο, δημιουργεί ένα ζωντανό σκηνικό πρόσωπο με βάση την υποκριτική του δεξιοτεχνία. Η ομάδα σας πρέπει να εμβαθύνει στους ρόλους των προσώπων.

Αρχίστε φτιάχνοντας ένα δελτίο ταυτότητας με τις βασικές πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα του ήρωα, όπως προκύπτουν από το κείμενο. Ποιες πληροφορίες δεν δίνει το κείμενο; Πώς μπορείτε να τις συμπληρώσετε; Σκεφτείτε πιθανές απαντήσεις στα ερωτήματα που έχουν προκύψει και συζητήστε τις στην ομάδα αξιοποιώντας τα σχόλια στο Wiki.

Μπορείτε το δελτίο σας να το συμπληρώσετε και με φωτογραφική απεικόνιση του ήρωα. Πώς τον φαντάζεστε; Αναζητήστε φωτογραφικό υλικό στο διαδίκτυο, επιλέξτε τις κατάλληλες φωτογραφίες και συζητήστε πάνω στις επιλογές σας.

Προσκαλέστε στη συζήτηση της ομάδας σας τους σκηνοθέτες και τους σκηνογράφους/ενδυματολόγους για να μοιραστείτε τις σκέψεις σας.

Αξιοποιώντας τα δεδομένα που έχουν προκύψει από την ανταλλαγή απόψεων ανάμεσα στις ομάδες, κατασκευάζετε το προφίλ του ήρωα απαριθμώντας τα χαρακτηριστικά του.

Για να ζωντανέψουμε τον ήρωα θα προσπαθήσουμε «να μπούμε στα παπούτσια του», να μπούμε δηλαδή στη θέση του. Ας υποθέσουμε πως τα πρόσωπα του έργου καταγράφουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους σε ημερολόγιο. Μετά από κάθε σκηνή ας προσπαθήσουμε σε α' πρόσωπο να αφηγηθούμε από την οπτική γωνία είτε του Χάρη είτε της Φανής είτε του Τζίμη είτε της Ελίνας είτε του Λεωνίδα το αντίστοιχο γεγονός. Στο ημερολόγιό του κάθε ήρωας φωτίζει εκείνες τις πλευρές των γεγονότων ανάλογα με τα συναισθήματα, τις αντιλήψεις του, τα βιώματά του.

Στόχος μας είναι να κατανοήσουμε τους ήρωες, για να μπορέσουμε να τους ζωντανέψουμε στη σκηνή.

Τα πρόσωπα του έργου έρχονται αντιμέτωπα με διλήμματα, πρέπει να κάνουν επιλογές και να πάρουν αποφάσεις. Εντοπίστε στο κείμενο τα κρίσιμα διλήμματα και ζητήστε από τους συμμαθητές σας των άλλων ομάδων να πάρουν θέση υπέρ ή κατά. Σε έναν «εικονικό» διάδρομο συνείδησης ο ήρωας διέρχεται ανάμεσα από αντίθετες προτάσεις-λύσεις. Η τελική επιλογή έχει γίνει ήδη από τον συγγραφέα του έργου, ωστόσο αυτό που μας ενδιαφέρει είναι να στοχαστούμε αυτές τις επιλογές και να κατανοήσουμε τα κίνητρα των προσώπων.

Μετά από τόση δουλειά είστε έτοιμοι να μοιραστείτε τους ρόλους και να ξεκινήσετε την απομνημόνευση του κειμένου.

Κάθε επιτυχία!!!

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φύλλο Εργασίας 2γ

Σκηνογράφοι/ενδυματολόγοι¹²

Η ομάδα σας έχει ως αποστολή να διαμορφώσει το σκηνικό. Πρόκειται για τον εικαστικό χώρο και τα αντικείμενα, που αποδίδουν το περιβάλλον του έργου. Για να φέρετε σε πέρας την αποστολή σας, αναγκαία προϋπόθεση είναι η συνεργασία με τον σκηνοθέτη.

Διαβάζετε με προσοχή τόσο τις σκηνικές οδηγίες του κειμένου όσο και το ίδιο το κείμενο και εντοπίζετε σε κάθε σκηνή τις πληροφορίες σχετικά με τον χώρο και τον χρόνο που διαδραματίζεται και τα αντικείμενα. Φτιάξτε έναν πίνακα με τις σχετικές πληροφορίες.

Ποιες πληροφορίες δεν σας δίνει το κείμενο; Για ποιον λόγο νομίζετε ότι γίνεται αυτό; Καταγράψτε τα ερωτήματα που έχουν προκύψει και συζητήστε τα με τους σκηνοθέτες στο περιβάλλον του Wiki.

Παρακολουθήστε το video (<http://www.sgt.gr/gr/programme/event/245>) από τη θεατρική παράσταση σε σκηνοθεσία Σοφίας Βγενοπούλου με την ομάδα GRASSHOPPER. Παρατηρήστε το σκηνικό. Τι είδους αναπαράσταση του χώρου επιλέγεται; Ρεαλιστική ή αφαιρετική; Σχολιάστε σε μια παράγραφο τις σκηνογραφικές επιλογές της συγκεκριμένης παράστασης.

Εσείς ως σκηνογράφοι τι είδους αναπαράσταση του χώρου θέλετε να κάνετε, ρεαλιστική ή αφαιρετική; Ποια αντικείμενα θέλετε να φωτίσετε; Αιτιολογήστε τις επιλογές σας και συζητήστε τις με τους σκηνοθέτες στον χώρο των σχολίων του Wiki.

¹² Για την τέχνη της σκηνογραφίας μπορείτε να βρείτε πληροφορίες στη διεύθυνση http://www.theatroedu.gr/main/old_pages/Arthra/Chaniotaki/

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Σχολιάστε το στήσιμο κάθε σκηνής από τους σκηνοθέτες όπως αποδίδεται με τη μορφή storyboard. Ποια στοιχεία θα συμπληρώνετε; Τι θα αφαιρούσατε; Συζητήστε τις προτάσεις σας με την ομάδα των σκηνοθετών στο περιβάλλον του Wiki.

Παρατηρήστε τα πρόσωπα στις φωτογραφίες (<http://www.sgt.gr/gr/programme/event/245>). Ποιους από τους ήρωες νομίζετε ότι απεικονίζουν; Αιτιολογήστε την άποψή σας.

Διαβάστε στη σελίδα των Ηθοποιών το δελτίο ταυτότητας για κάθε ήρωα. Συμφωνείτε με τις επισημάνσεις των ηθοποιών; Έχετε να συμπληρώσετε ή να διαφοροποιήσετε κάτι; Μοιραστείτε τις σκέψεις σας στα σχόλια του Wiki.

Εσείς τελικά πώς φαντάζεστε τα πρόσωπα; Τι ενδυματολογικό στυλ θα επιλέγατε για καθένα από αυτά; Αιτιολογήστε τις επιλογές σας ανάλογα με τα στοιχεία της προσωπικότητάς κάθε προσώπου που θέλετε να αναδείξετε.

Φτιάξτε έναν κατάλογο με τα αντικείμενα που θα χρειαστείτε τόσο για το στήσιμο του σκηνικού όσο και για το χτίσιμο της ταυτότητας του ήρωα.

Κάθε επιτυχία!!!

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Φύλλο Εργασίας 2δ

Φροντιστές ήχου/μουσικής επένδυσης/τεχνολογικής υποστήριξης

Η ομάδα σας θα αναλάβει να σχεδιάσει και να υποστηρίξει στην πράξη τη συνολική ηχητική αρχιτεκτονική της παράστασης. Δουλειά σας είναι να επιλέξετε τόσο τα μουσικά κομμάτια όσο και τα ηχητικά εφέ που θα επενδύσουν την παράσταση. Για την επιτυχία της αποστολής σας είναι αναγκαία η συνεργασία με την ομάδα των σκηνοθετών.

Διαβάζετε με προσοχή τόσο τις σκηνικές οδηγίες όσο και το ίδιο το κείμενο και προσπαθείτε να εντοπίσετε πληροφορίες που σχετίζονται με ήχους ή μουσικά κομμάτια. Φτιάχνετε έναν πίνακα με το υλικό που έχετε συγκεντρώσει.

Συζητάτε στην ομάδα σας ποια μουσικά κομμάτια νομίζετε ότι ανταποκρίνονται στο περιεχόμενο κάθε σκηνής. Φτιάχνετε έναν κατάλογο αιτιολογώντας τις επιλογές σας. Να θυμάστε ότι όλες οι φωνές ακούγονται στο πλαίσιο της ομάδας.

Προσπαθήστε να μεταγράψετε μουσικά το θεατρικό κείμενο, δηλαδή χωρίς λόγια αλλά μόνο με μουσικά κομμάτια προσπαθήστε να αποτυπώσετε το νόημα του θεατρικού έργου σύμφωνα με τα ακούσματα και τις εμπειρίες σας.

Μοιράζετε με τους σκηνοθέτες τις σκέψεις σας και καταλήγετε σε συγκεκριμένες προτάσεις για τη μουσική επένδυση της παράστασης αξιοποιώντας το περιβάλλον του Wiki.

Κάθε επιτυχία στην αποστολή σας!!!

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φύλλο Εργασίας 2ε

Υπεύθυνοι προβολής και δημοσίων σχέσεων

Αποστολή σας είναι να προβάλετε τη συλλογική προσπάθεια της θεατρικής παράστασης, σχεδιάζοντας τη διαφημιστική αφίσα και το πρόγραμμα. Για τον σχεδιασμό τους πρέπει να λάβετε υπόψη τους παράγοντες επικοινωνίας: το μήνυμα, τους αποδέκτες, τον κώδικα και το μέσο επικοινωνίας.

Αναγνωρίστε τον πομπό, το δέκτη, το μήνυμα, τον κώδικα και το μέσο επικοινωνίας στο <http://www.sgt.gr/gr/programme/event/418> και φτιάξτε έναν πίνακα με τις σχετικές πληροφορίες.

Συζητήστε με τους σκηνοθέτες το ύφος της παράστασης και προσπαθήστε σε τίτλους να αποδώσετε το μήνυμα που θέλετε να απευθύνετε στο θεατρικό κοινό.

Ποιο είναι το θεατρικό κοινό στο οποίο απευθύνεστε; Οι έφηβοι συμμαθητές σας, οι γονείς και οι καθηγητές σας; Τι είδους κώδικες και μέσα επικοινωνίας θα χρησιμοποιήσετε για να απευθυνθείτε σε κάθε κατηγορία; Αιτιολογήστε τις επιλογές σας.

Σχεδιάστε τόσο σε έντυπη μορφή όσο και σε ψηφιακή¹³ την αφίσα και το πρόγραμμα της παράστασης. Ποια εργαλεία επιλέγετε κάθε φορά; Προσπαθήστε να αιτιολογήσετε τις επιλογές σας. Πώς αλλάζει το μήνυμα ανάλογα με το μέσο που επιλέγετε; Τι παρατηρείτε;

Ρωτήστε τη γνώμη των συμμαθητών σας στην κοινότητα του Wiki σχετικά με τις επιλογές σας. Ξαναδουλέψτε τις προτάσεις σας με βάση τις παρατηρήσεις τους.

Κάθε επιτυχία!!!!

¹³ Χρήσιμα μπορούν να σας φανούν τα εργαλεία: <http://www.glogster.com>, <http://issuu.com>, Picasa 3, Windows Movie Maker.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φύλλο Εργασίας 3

Εισαγωγή

Αφού ολοκληρώσαμε τη διαδικασία της ανάγνωσης του θεατρικού κειμένου το ερώτημα που τίθεται είναι: Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του θεάτρου για εφήβους;

Αποστολή

Για να απαντήσουμε ικανοποιητικά στο ερώτημα θα αναζητήσουμε υλικό στο διαδίκτυο σχετικά με τη θεματολογία των παραστάσεων για εφήβους, τους θιάσους που αναλαμβάνουν τέτοιου είδους εγχειρήματα, τις κριτικές για τις θεατρικές παραστάσεις που απευθύνονται σε νεανικό κοινό, τις αντιδράσεις των νεαρών θεατών.

Διαδικασία

Για να φέρουμε σε πέρας την αποστολή μας ακολουθούμε τα βήματα:

- Επιλέγουμε το θέμα που μας ενδιαφέρει.
- Οργανώνουμε την ομάδα εργασίας διανέμοντας ρόλους όπως: συντονιστής, γραμματέας.
- Αναζητούμε υλικό στο διαδίκτυο χρησιμοποιώντας λέξεις-κλειδιά όπως: θέατρο για εφήβους, εφηβικό θεατρικό κοινό, εφηβικό θέατρο κ.ά.
- Εναλλακτικά μπορούμε να ξεκινήσουμε με αναζήτηση υλικού στις συγκεκριμένες διευθύνσεις:

<http://www.elculture.gr/elcblog/article/efiviko-theatro-129685>

<http://www.efivikotheatro.gr/>

<http://www.youtube.com/watch?v=XiVR0d3aUR0>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

<http://www.lifo.gr/mag/features/3124>

<http://www.athinorama.gr/theatre/articles/default.aspx?id=11193>

<http://efivikotheatro.wordpress.com/efiviko/>

<http://www.tanea.gr/politismos/article/?aid=4678397>

<http://theatreworld.wordpress.com/category/%CE%B5%CF%86%CE%B7%CE%B2%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%B8%CE%AD%CE%B1%CF%84%CF%81%CE%BF/>

http://lifepositive.gr/issue_11/oi_efivoi_exoun_dikou_tous_theatro/

<http://www.i-read.i-teen.gr/category/theatro>

- Αποδελτιώνουμε το υλικό που αποκρίνεται στο θέμα μας.
- Αποφασίζουμε ποια μορφή θα έχει η εργασία μας: είτε τη μορφή δημοσιογραφικού άρθρου με θέμα το θέατρο για εφήβους είτε τη μορφή παρουσίασης σε προσχεδιασμένο προφορικό λόγο είτε διαφημιστικό μήνυμα ή αφίσα που να απευθύνεται στους εφήβους συμμαθητές μας προκειμένου να τους πείσουμε να παρακολουθήσουν μια θεατρική παράσταση.

Αξιολόγηση

Η δουλειά μας θα αξιολογηθεί θετικά στον βαθμό που:

- Θα ολοκληρωθεί εγκαίρως.
- Θα είναι πλήρης ως προς το περιεχόμενο.
- Θα ανταποκρίνεται στα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους που έχουμε επιλέξει.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Στο συγκεκριμένο σενάριο η φάση της ανάγνωσης θα μπορούσε να αναπτυχθεί εξ αρχής ως project: οι μαθητές/τριες σε ρόλους θα μπορούσαν να επεξεργάζονται το κείμενο. Στη φάση δε *Μετά την Ανάγνωση* θα μπορούσε να ενταχθεί η θεατρική παράσταση και η θεατρική κριτική.

Μια άλλη εκδοχή θα μπορούσε να είναι η επεξεργασία δυο παράλληλων θεατρικών κειμένων για εφήβους. Την τρέχουσα περίοδο δημιουργίας του σεναρίου στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών του Ιδρύματος Ωνάση παρουσιάζεται από την ομάδα GRASSHOPPER για το εφηβικό κοινό το θεατρικό έργο του Γιάννη Τσίρου *Ελεύθερα ύδατα* (Αθήνα: Πατάκης, 2012). Σε αυτήν την περίπτωση το κέντρο βάρους της μαθησιακής διαδικασίας μετατοπίζεται από την αναπαράσταση του θεατρικού λόγου στη διερεύνηση των χαρακτηριστικών που διέπουν τη σύγχρονη θεατρική δημιουργία για εφήβους.

Τέλος, καθώς ο ρόλος της οθόνης και γενικότερα της ψηφιακής τεχνολογίας αναδεικνύεται στο θεατρικό κείμενο του Χατζηγιαννίδη, θα μπορούσε η αναπαράστασή του να γίνει αξιοποιώντας τα εργαλεία της ψηφιακής τεχνολογίας και να έχει τη μορφή ταινίας. Σε αυτήν την περίπτωση οι μαθητές/τριες θα είχαν την ευκαιρία να συγκρίνουν δυο μορφές τέχνης: θέατρο και κινηματογράφο.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Χαρακτηριστικό του συγκεκριμένου σεναρίου είναι ότι εστιάζει στην ανάπτυξη του πολιτισμικού κεφαλαίου των μαθητών/τριών μέσα από συμμετοχικού τύπου διαδικασίες, επιδιώκει δε τη δημιουργία του κατάλληλου παιδαγωγικού κλίματος τόσο μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας όσο και στη διαδικτυακή κοινότητα του Wiki, προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία πρόσληψης του θεατρικού λόγου. Το θέατρο ως αναπαραστατική τέχνη και όχι μόνο ως γραφή φαίνεται να απασχολεί τη διδακτική πρόταση, χωρίς όμως να κατορθώνει να καινοτομεί στον τρόπο της

εισαγωγής του θεάτρου στο μάθημα της λογοτεχνίας. Δανείζεται στοιχεία δραστηριοτήτων μη τυπικού γραμματισμού, ωστόσο η όλη προσπάθεια παραμένει προσηλωμένη στο κείμενο και δεν κατορθώνει να φτάσει μέσα στο διδακτικό δωδεκάωρο στη θεατρική πράξη. Συνιστά πρόκληση για τον εκπαιδευτικό η διαχείριση του σχολικού χρόνου, έτσι ώστε η θεατρική παράσταση να μην παραμείνει πρόσχημα, δόλωμα για να συμμετάσχουν ενεργά οι μαθητές/τριες στη μαθησιακή διαδικασία, αλλά να γίνει πράξη.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Διαμαντή, Ιφ. 2011. Έφηβοι στοχάζονται, προτείνουν. *Καθημερινή*, 16/12/2011: 6.

Ιωαννίδης, Γρ. 2011. Η ωριμότητα του εφηβικού κόσμου. *Ελευθεροτυπία-Η άλλη όψη* 19/11/2011: 7.

Παπαδόπουλος, Σ. 2007. *Με τη γλώσσα του θεάτρου. Η διερευνητική δραματοποίηση στη διδασκαλία της γλώσσας*. Αθήνα: Κέδρος.

Πασχαλίδης, Γ. 1999. Γενικές αρχές ενός νέου προγράμματος για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας. Στο *Διαβάζοντας λογοτεχνία στο σχολείο... Μια νέα πρόταση διδασκαλίας*, επιμ. Β. Αποστολίδου, Β. Καπλάνη & Ε. Χοντολίδου, 319-333. Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός.

Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Λογοτεχνίας στην υποχρεωτική εκπαίδευση. Οδηγός για τον εκπαιδευτικό.

<http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps/%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%20-%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1/%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CF%8C%CF%82%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82%20%CE%B3%CE%B9%CE%B1%20%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%2>

[0%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%93%CF%85%CE%BC%CE%BD%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BF.pdf](#)

Φραγκή, Μ. 2012. Η αξιοποίηση του θεάτρου στην εκπαίδευση. Στο *Επιμορφωτικό Υλικό του Μείζονος Προγράμματος για τις Τέχνες*, 161-197. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.